

ÖREBRO

Minnesanteckningar Dialogforum, digitalt möte, 2021-11-24

Närvarande via Teams: Tommy Aldergrim, Henrik Andersson, Risto Hurskainen, Sangeet Kaur, Katarina Möller, Jimmy Nordengren, Åsa Pettersson, Lovisa Strand, Thomas Söderkvist, romska företrädare, sverigefinska företrädare, teckenspråkiga företrädare, teckenspråkstolkare.

Välkomna

Ordföranden Jimmy Nordengren hälsade deltagarna välkomna.

Information

Lovisa Strand gav en kort information kring uppföljningsdokumentets tillkomst. Frågor har ställts till verksamhetschefer och direkt till verksamheterna. Många verksamheter är fortfarande påverkade av pandemin, och tyvärr har inte svar inkommit från alla då de även haft annat att prioritera. Uppföljningsdokumentet är ett levande arbetsdokument som fylls på allteftersom svar kommer in.

Anledningen till att kvällens Dialogforum genomförs digitalt är att det ännu inte finns tydliga direktiv om att möten återigen kan ske fysiskt.

Efter kvällens Dialogforum ska Lovisa Strand, Tommy Aldergrim och Risto Hurskainen ta kontakt med respektive nationell minoritetsgrupp och de politiska företrädarna för att be om en utvärdering av Dialogforum som mötesform. Respektive minoritetsgrupp uppmanades att fundera över företrädare i Dialogforum framöver.

Uppföljning

Romer:

- Studiehjälp, problematisk skolfrånvaro och modersmålsundervisning är områden som nu är sammankopplade. Arbetsätt för att öka måluppfyllelsen i skolan för romska barn är under utveckling.

Sverigefinnar:

- Information om god manskap, äldreomsorg och bostadsanpassning har översatts till finska, publicerats på webben, tryckts upp som foldrar och även tillhandahållits i inläst form för finska synskadade.

- I och med att restriktioner lättats har fysiska samlingar på finska, med inriktning på kultur och information, återigen kunnat genomföras, även på Löwenhjemska.

- De ekonomiska medlen för finsk profil på Mejeriets förskola inarbetas i Programnämnd barn och utbildnings resursfördelningsmodell för förskolan från och med budget 2022.

Teckenspråkiga:

- Utredning om teckenspråkig förskola där företrädare har varit involverade. Den riktlinje som togs fram har gått på remiss. Remissvar har inkommit och det bearbetas nu för ett beslut i förskolenämnden.

- Komvux och Yrkesvux. Det pågår ett arbete inom dessa utbildningar för att förbättra teckenspråkigas studiesituation.

- Öppenvård barn och familj. En döv kurator har anställts. Ärenden som tidigare tagit lång tid att handlägga har därmed kunnat snabbas upp.

Utvecklingsbehov, övergripande:

- Mål och riktlinjer som togs fram för arbetet med nationella minoriteter 2019 förankrades inom förvaltningar och på verksamhetsnivå. Under nästa år är ambitionen att få en omstart med arbetet med målen och riktlinjerna på nytt eftersom mycket av arbetet hejdats till följd av pandemin. Många medarbetare inom verksamheter har dessutom varit drabbade av sjukdom, vilket också har inverkat på arbetet.

- Involvering av företrädare är ett annat område som blir aktuellt 2022. Dialogforum är en liten krets och arbetet kring nationella minoriteter behöver nå fler.

Utvecklingsbehov, romer:

- Att tillsammans med företrädare för de romska grupperna få till ett stabilt arbete kring studiehjälp, närvaro i skolan och möjlighet att uppnå skolmålen för romska barn.

Utvecklingsbehov, sverigefinnar:

- Löwenhjemska: få struktur på aktivitetsträffarna och att sprida kunskap hos alla medarbetarna om nationella minoriteter och minoritetslagstiftningen.

- Hitta vägar för att fler föräldrar ska veta att Mejeriets förskola har finsk verksamhet

- Biblioteken anger att antal utlån per år av böcker på minoritetsspråket finska ska öka totalt jämfört med året 2021.

Utvecklingsbehov, teckenspråkiga:

- Fortsatt arbete med utbildningsfrågor och anställning. Detta gäller flera verksamheter. Det saknas till exempel förskollärare och kuratorer med teckenspråkskompetens.

- Resursteam/dövteam, kompetens och verksamhetsutveckling behövs.

Kommentarer från deltagarna:

En sverigefinsk företrädare menade att det finns få finskspråkiga böcker i biblioteket i

Kulturkvarteret. Antalet tidningar på finska är däremot tillfredsställande, menade företrädaren.

Bibliotekarie Katarina Möller informerade att det finskspråkiga bokbeståndet har minskats på grund av flytten till Kulturkvarteret. Det sker dock inköp kontinuerligt och beståndet förnyas. Böcker på finska har också flyttats ut till de olika stadsdelsbiblioteken. Skyltningen är något som biblioteken arbetar vidare med. Vidare kan biblioteket stå till tjänst med utbildning framöver när det gäller hur man söker fram olika boktitlar i beståndet.

En teckenspråkig företrädare kommenterade att många teckenspråkiga skulle behöva gå lärvux.

Därefter delades deltagarna upp i bikupor och återsamlades klockan 18.30 i storgrupp för redovisning av diskussionerna.

Summering av bikupor

Sverigefinnar:

Bikupan diskuterade Sverigefinska delegationens uttalande, där samrådet lyfts fram som ett viktigt inslag i minoritetsarbetet. Den sverigefinska företrädaren menade att det är viktigt med involvering av minoritetsföreträdare som referens på ett tidigt stadium, så att verksamhetsförändringar som berör minoriteten inte genomförs som ett fullbordat, opåverkligt faktum.

Vidare ansåg företrädaren att det är märkligt att sverigefinnarna inte får vara representerade i Pensionärsrådet i kommunen. Jimmy Nordengren tar med sig frågan vidare.

Biståndshandläggarna Sangeet Kaur och Åsa Petterson informerade om hemvård. Hemvård erbjuds av Örebro kommun och privata företag som kommunen har avtal med. Det framgår av presentationerna på Örebro kommuns hemsida om leverantörerna har finskspråkig personal.

En lösning som skulle underlätta för finska kunder vore om det fanns en hemtjänstgrupp med finskspråkig personal. Men lagen om valfrihet försvårar tyvärr en sådan lösning.

Romer:

I bikupan diskuterades möjligheten att anordna romska matkvällar i Kulturkvarteret där berättelser om romers kultur skulle kunna framföras: Vilka är romerna och hur ser deras kultur ut? Arrangemangen skulle vända sig till allmänheten. Bikupan konstaterade att lämpliga datum för samlingarna behöver hittas.

En kommentar från en deltagare var att man skulle kunna bredda denna typ av samlingar till att även omfatta finsk mat.

Teckenspråkiga:

Döva har tidigare inte haft möjlighet att få tolk när de studerar på Yrkesvux. Thomas Söderkvist, samordnare för teckenspråkiga som söker till Komvux och Yrkesvux., informerade att nu gäller samma regler för döva som för hörande. I och med beslutet tillsatte man en samordnare som stöd för eleverna. Verksamhetschefen ville passa på att fråga om det är möjligt att ha gemensamma starttider för att möjliggöra att man är fler döva elever på samma utbildning för att skapa en bättre studiemiljö. Företrädarna såg inga hinder till detta.

Lärvux behöver utvecklas mer, konstaterades det i bikupan. Det är enligt deltagarna viktigt att inte enbart fokusera på utbildning. Viktiga frågor är också vilka mål döva ungdomar har, vad de vill göra efter skolan och samhällets syn på gruppen.

Nästa Dialogforum

I nästa Dialogforum kommer utvärderingen av Dialogforum att redovisas. Dessutom ska en planering för år 2022 göras.

Syftet med utvärderingen är att säkerställa att Dialogforum är en mötesform som har relevans för alla deltagare.

Förslag på datum för vårens första Dialogforum: 2 mars kl. 17-19.

Lovisa Strand uppmanade företrädarna att tänka efter: vem ska företräda den egna nationella minoritetsgruppen i Dialogforum?

Övrigt

Risto Hurskainen meddelade att han slutar sin anställning till årsskiftet för att arbeta med utveckling av sverigefinska kulturinsatser i Stockholmsområdet. Han önskade samtliga medverkande lycka till med arbetet för de nationella minoriteterna i Örebro framöver.

Avslutning

Jimmy Nordengren önskade deltagarna ett gott nytt år och hyste en förhoppning om att kunna ses fysiskt nästa gång.

ÖREBRO

Muistiinpanot Dialogifoorumista, digitaalinen kokous, 24.11.2021

Läsnäolijat Teamsin kautta: Tommy Aldergrim, Henrik Andersson, Risto Hurskainen, Sangeet Kaur, Katarina Möller, Jimmy Nordengren, Åsa Pettersson, Lovisa Strand, Thomas Söderkvist, romanien, ruotsinsuomalaisten ja viittomakielisten edustajat, viittomakielen tulkit.

Tervetuloa!

Puheenjohtaja Jimmy Nordengren toivotti osanottajat tervetulleiksi.

Tiedote

Lovisa Strand esitti lyhyen yhteenvedon seuranta-asiakirjan synnystä. Kysymyksiä on esitetty toiminnanjohtajille ja suoraan toiminnoille. Monet toiminnat ovat edelleen pandemian vaikutuksen alaisia, ja valitettavasti vastauksia ei ole tullut kaikilta, koska niillä on ollut myös muita prioriteetteja. Seuranta-asiakirjat ovat elävä työasiakirjakokoelma, jota täydennetään sitä mukaa kun vastauksia saapuu.

Syy siihen, että tämäniltainen Dialogifoorumi pidetään digitaalisesti on, ettei vielä ole selviä ohjeita siitä, että fyysisiä kokouksia voitaisiin alkaa pitämään uudelleen.

Tämäniltaisen Dialogifoorumin jälkeen Lovisa Strand, Tommy Aldergrim ja Risto Hurskainen ottavat yhteyden vastaavaan kansalliseen vähemmistöryhmäänsä sekä poliittisiin edustajiin ja pyytävät heiltä arviointia Dialogifoorumista kokousmuotona. Kutakin vähemmistöryhmää pyydettiin pohtimaan edustajiaan Dialogifoorumissa tämän jälkeen.

Seurana

Romanit:

- Opintoapu, ongelmallinen koulupoissaolo ja äidinkielenopetus ovat alueita, jotka nyt on liitetty yhteen. Työtapaa tavoitteiden saavuttamiseksi romanilasten koulussa ollaan kehittämässä.

Ruotsinsuomalaiset:

- Tiedotteet uskotusta miehestä, vanhustenhuollosta ja asunnon sopeuttamisesta on käännetty suomeksi ja julkaistu verkkosivustolla, painettu esitteiksi ja myös asetettu käytettäväksi äänitetyssä muodossa suomalaisille näkövammaisille.

- Koska rajoituksia on purettu, ja myös Löwenhjelmsskassa on jälleen pystytty pitämään suomenkielisiä kokouksia, joiden suuntautuminen on kulttuuri ja tiedotus.

- Rahoitusta Mejerietin esikoulun suomalaista profiilia varten ollaan sisällyttämässä Lasten ja koulutuksen ohjelmalautakunnan resurssienjakomalliin vuoden 2022 budjetista alkaen.

Viittomakieliset:

- Selvitys viittomakielisten esikoulusta, johon edustajat ovat osallistuneet. Esiin otettu ohje on mennyt lausuntokierrokselle. Lausuntovastauksia on tullut ja ohjetta muokataan juuri nyt päätöksen tekemiseksi esikoululautakunnassa.

- Komvux ja Yrkesvux. Näissä koulutuksissa on parhaillaan menossa työ viittomakielisten opiskelutilanteen parantamiseksi.

- Avohoito, lapset ja perhe. Kuuro kuraattori on palkattu. Nyt käsitellään sen vuoksi nopeammin asiat, joiden käsittely kesti aikaisemmin pitkään.

Kehitystarpeet, yleiset:

- Kansallisia vähemmistöjä koskevaa työtä varten vuonna 2019 laaditut tavoitteet ja suuntaviivat on ankkuroitu eri hallintoihin ja toimintatasoille. Ensi vuonna on tavoitteena aloittaa tavoitteita ja suuntaviivoja koskeva työ uudelleen, koska pandemia on estänyt suurilta osin tämän työn. Monet eri toimintojen työntekijät ovat lisäksi sairastuneet, millä on osaltaan ollut vaikutuksensa tähän työhön.

- Edustajien osallistaminen on eräs toinen alue, joka tulee ajankohtaiseksi vuonna 2022. Dialogifoorumi on pieni piiri ja kansallisia vähemmistöjä koskevan työn tulee saavuttaa useampia.

Kehitystarpeet, romanit:

- Vakiinnuttaa yhdessä eri romaniryhmien kanssa opintoapua, koululäsnäoloa ja romanilasten koulutavoitteiden saavuttamismahdollisuuksia koskeva työ.

Kehitystarpeet, ruotsinsuomalaiset:

- Löwenhjelmsska: Aktiviteettitoimintojen koordinointi ja tietojen levittäminen kaikille työntekijöille kansallisista vähemmistöistä ja vähemmistölainsäädännöstä.

- Keinojen keksiminen sille, että yhä useammat vanhemmat saisivat tietää Mejerietin esikoulun suomenkielisestä toiminnasta.

- Kirjastot ilmoittavat, että vähemmistökielellä suomi kirjoitettujen kirjojen vuosittaisen lainausmäärän tulee kokonaisuudessaan lisääntyä vuoteen 2021 verrattuna.

Kehitystarpeet, viittomakieliset:

- Koulutuskysymyksiä ja työntekijöiden palkkaamista koskevan työn jatkuminen. Tämä koskee useita eri toimintoja. Puutetta on esimerkiksi viittomakieltä osaavista esikoulunopettajista ja kuraattoreista.

- Resurssitiimi/kuurojen tiimi, osaamista ja toiminnan kehittämistä koskeva tarve on olemassa.

Osanottajien kommentteja:

Yhden ruotsinsuomalaisen mielestä Kulturkvarteretin kirjastossa on liian vähän suomenkielisiä kirjoja. Suomenkielisten lehtien määrä on kuitenkin tyydyttävä, hän lisäsi. Kirjastonhoitaja Katarina Möller tiedotti, että suomenkielisten kirjojen määrä on vähentynyt Kulturkvarterettiin muuton johdosta. Lisää kirjoja ostetaan kuitenkin koko ajan ja kirjakokoelma uudistuu. Suomenkielisiä kirjoja on myös siirretty kaupunginkirjaston eri toimipaikkoihin. Kirjastot voivat kehittää opastustaan. Kirjasto voi myös auttaa tulevaisuudessa koulutuksessa, kun on kyse siitä, miten kokoelmasta etsitään tietynnimistä kirjaa.

Eräs viittomakielisten edustaja esitti kommentin, että monien viittomakielisten pitäisi käydä Lärvuxia.

Tämän jälkeen osanottajat jaettiin "mehiläispesisiin", ja he kaikki kokoontuivat uudelleen klo 18.30 suureksi ryhmäksi tekemään selkoa keskusteluista.

Mehiläispesien yhteenveto

Ruotsinsuomalaiset:

Mehiläispesä keskusteli Ruotsinsuomalaisen valtuuskunnan julkilausumasta, jossa neuvonpito on nostettu esiin tärkeäksi osaksi vähemmistötyötä. Ruotsinsuomalaisten edustaja totesi, että on tärkeää osallistaa vähemmistön edustajia viitteeksi jo varhaisessa vaiheessa, jotta vähemmistöä koskevia toiminnan muutoksia ei toteutettaisi jo valmiina tosiasioina, joihin ei voi vaikuttaa.

Edustaja piti edelleen outona sitä, että ruotsinsuomalaiset eivät saa olla edustettuina kunnan eläkeläisneuvostossa. Jimmy Nordengren vie asiaa eteenpäin.

Avuntarpeenkäsittelijät Sangeet Kaur ja Åsa Petterson tiedottivat kotihoidosta. Kotihoitoa tarjoavat Örebron kunta ja yksityisyrietykset, joiden kanssa kunnalla on sopimus. Örebron kunnan verkkosivustolla olevista yritysten esittelyistä käy ilmi, onko kotihoidon toimittajilla suomenkielistä henkilökuntaa.

Ratkaisu, joka voisi helpottaa suomalaisten asiakkaiden elämää olisi se, että kotipalveluryhmässä olisi suomenkielistä henkilökuntaa. Laki valinnanvapaudesta vaikeuttaa kuitenkin tällaisen ratkaisun soveltamista.

Romanit:

Mehiläispesässä keskusteltiin mahdollisuudesta järjestää Kulturkvarteretissa romaniruokailtoja, joissa voitaisiin esittää kertomuksia romanien kulttuurista: Keitä romanit ovat, ja miltä heidän kulttuurinsa näyttää. Tapahtumat voitaisiin suunnata suurelle yleisölle. Mehiläispesä totesi, että näille tapahtumille tulisi löytää sopivia päiviä.

Eräs osanottaja esitti kommentin siitä, että tämäntyyppisiä tapahtumia voitaisiin laajentaa kattamaan myös suomalaisen ruoan.

Viittomakieliset:

Kuuroilla ei ole aikaisemmin ollut mahdollisuutta käyttää tulkkia opiskellessaan Yrkesvuxissa. Kovuxiin ja Yrkesvuxiin hakevien viittomakielisten koordinoija Thomas Söderkvist tiedotti, että samat säännöt koskevat nyt niin kuuroja kuin kuuleviakin. Päätöstä tehtäessä valittiin myös

koordinoija tueksi oppilaille. Toiminnanjohtaja halusi käyttää tilaisuutta hyväkseen ja esittää kysymyksen siitä, oliko mahdollista toteuttaa opintojen samanaikainen aloitus. Sillä mahdollistettaisiin se, että samassa koulutuksessa olisi enemmän kuuroja paremman opintoympäristön luomiseksi. Edustajat eivät nähneet mitään estettä tälle.

Lärvuxia pitää kehittää enemmän, todettiin mehiläispesässä. Osanottajien mielestä on tärkeää, ettei keskitytä ainoastaan koulutukseen. Tärkeitä kysymyksiä ovat myös kuurojen nuorten tavoitteet, eli mitä he haluavat tehdä koulun jälkeen, ja yhteiskunnan asenne ryhmään.

Seuraava dialogifoorumi

Seuraavassa dialogifoorumissa tullaan esittämään Dialogifoorumin arviointi. Sen lisäksi laaditaan suunnitelma vuodelle 2022.

Arvioinnin tarkoituksena on varmistaa, että Dialogifoorumi on mielekäs kokousmuoto kaikille osanottajille.

Ehdotus kevään ensimmäisen Dialogifoorumin päiväykseksi: 2. maaliskuuta klo 17–19.

Lovisa Strand kehotti edustajia miettimään seuraavaa asiaa: kenen tulee edustaa omaa kansallista vähemmistöryhmää Dialogifoorumissa?

Muuta

Risto Hurskainen ilmoitti, että hän lopettaa työnsä vuodenvaihteessa ja siirtyy työskentelemään ruotsinsuomalaisten kulttuuripanostusten kehittämisen parissa Tukholman alueella. Hän toivotti kaikille osanottajille onnea tulevaan työhön kansallisten vähemmistöjen parissa Örebrossa.

Kokouksen päättäminen

Jimmy Nordengren toivotti osanottajille hyvää uutta vuotta ja esitti toivomuksen siitä, että fyysinen kokous voitaisiin pitää seuraavalla kerralla.